ბახტრიონი

ფასი 10,000 მ.

რედაქციის მისამართი: პუშკინის პასსაჟი ტელეფ. 8—04

განცხადების ფასი: სტრიქ. 20.000

კვირეული სალიტერატურო და ინფორმაციის გაზეთი

№ 13 — ორშაბათი 2 ოქტომბერი — № 13

ამ ნომერში ექვსი გვერდია

მუშათა მთლიანი კოოპერატივი

(ЕРКООП)

თბილისში

ამით აუწყებს ამიერ-კავკასიის, ჩრდილო-კავკასიის და სპარსეთის სახელმწიფოებრივ თუ კოოპერატიულ დაწესებულებებს ან კერძო პირებს, რომ მუშ. მთლ. კოოპერატივის გამგეობის მიერ დადებულია ხელშეკრულობა საზღვარ-გარეთის ცნობილ დიდ ფირმასთან შემდეგ საქონლის რეალიზაციისთვის:

მანუფაქტურა	სატყავო მასალა	ქაღალდი
ფეხსაცმელი სხვა და სხვა	შუშეული	საკანცელარიო ნივთები
გალანტერეა	ფურცელი	შაქარი

სასოფლო-სამეურნეო იარაღები და ტეხნიკური საგნები.

მთლ. მუშ. კოოპერატივს ეკუთვნის განსაკუთრებული უფლება ზემოხსენებულ საქონლის ხელცალიზაციო წარმომადგენლობისა საქართველოში, სომხეთში, აზერბაიჯანში, ჩრდილო-კავკასიაში და სპარსეთში, სადაც მოკლე ხანში გაიხსნება საგანგებო განყოფილებანი ხსენებულ საქონლის გაყიდვისათვის.

ბათუმში უკვე გვაქვს პირველი დიდი პარტია **გუთნების** (სხვა და სხვა) **საქშის** ტიპის სიმინდის საწმენდები და ფარცხები, ამ დღეებში ეს საქონელი თბილისში ჩამოდის ეს საქონელი იყიდება გაცილებით იაფად ვიდრე ბაზარზე.

ყიდვის პირობების გაგება შეიძლება:

1. მუშ. მთლ. კოოპერატივის გამგეობაში თბილისი კირზის ქ. № 7. გამგეობის წევრის ი. ს. მელიქიშვილთან ადრესი დეპეშისთვის: თბილისი—ერკოოპი.

2. ერკოოპის ცენტრ. საწყობში სომხის ბაზარი, ბამბის რიგები. პუშ. პასსაჟი მანთაშევის, ტელეფ. 1—40 საწყ. გამგესთან გ. ლ. რომელიძესთან.

აქვე შეიძლება საქონლის ნიმუშის ნახვა.

მოკლე ხანში ბათუმში მოვა გემი დიდი საქონლით.

მთლ. მუშათა კოოპერატივში მიღებულია ახალი საქონელი ბაზრის ფასებზე იაფი გაცილებით.

კართოფილი	2.000 მან.	კაკაო	80,000 მან.	საპ. ტოლლე	29,000 მან.	ლობიო	4,000 მან.
შაქრ. ფხვნილი	25.000 „	საპნი	18.000 „	„ შარხელ.	34.000 „	ბრინჯი	15.000 „
ჩაი სხ. და სხ. 80.000-200.000 მ.	ქონდარი	7.000 „	სანთლები	10.000 „	ფქვილი თეთრ.	14.000 „

ამ კვირის გამოვა გასაყიდათ ყველა მაღაზიებში.

მოსკოვის მანუფაქტურა

ყოველდღიურად მაღაზიებში: თეთრი პური 1 ხარისხის 10.000 მ. გირ. შავი პური წმინდა ხორ. ფქვილ. 5.000 მ.

სარძევე გასტრონომიულ მაღაზიებში. 1) პუშკინის ქ. 5. 2) პიროგოვის, 1. 3) მიხეილის, 93. 4) ვერის აღმართის კუთ. 5) მიხეილის, 6.

ყოველდღე გვაქვს გასაყიდან **რძე 6.000** კრუჟკა, საკუთარ ქარხნების ნაწარმოები. ერბო, კარაქი, ყველი, ხაჭო, არაჟანი და ძეხვეულობა.

თევზეულობის მაღაზიაში: **ყოველნაირი თევზეული** უმაღლესი ხარისხის ქვირენჯი 120,000, აგრეთვე დიდძალი დამარილებული თევზეული. პუშკინის ქ. 6. ყ. ძიგვილოვის

ყველა მაღაზიებში: გარდა სარძევის, ღვინის და თევზეულობის გაყიდვა ხდება, განსაკუთრებით საწყობში წიგნაკებით დამატებითი საპონი გადასახადით 100,000 პაის შეტანისას მიცემულია ვალი 1 ოქტომბრამდე 60,000 და ოქტომბერსა და ნოემბერში 25.000, პაის შეტანის დროს საწევ. წიგნაკ. უნდა ჩაიწეროს შესაფერი მარკ. ახლომახლო შეტანილობა მესტკომებ. მიიღება გამგეობაში, კირზის ქ. 7 მესამე სარ.

ამ დღეებში მთლიანი მუშათა კოოპერატივი გამოუშვებს დიდძალ საქონელს, გაცილებით იაფს, ვიდრე ბაზარზე.

ნადავლის დაბრუნება.

ჩვენი გაზეთის დღევანდელ №-ში იბეჭდება ინტერვიუ რუსეთიდან ქართული სიძველეების გადმომტანი ტექნიკური კომისიის წევრის ბ-ნი ჯავახიშვილთან.

როგორც ირკვევა, ქართულ სიძველეთა ჩამოტანის საქმეს სასტიკად ეწინააღმდეგება რუსეთის სამეცნიერო აკადემია. ჩვენ [illegible] ძველ მოხელეებზე, როგორებიც არიან: ოლდენბურგი, მარტოლეტი, ბრიუსი. მაგრამ ჩვენ ვერ ვაგებთ სანიმუშო [illegible] ბ. ნ. მარის, რომელიც დღეს [illegible] ქართულ სიძველეთა რუსეთიდან ჩამოტანის წინააღმდეგ.

ნ. მარრიანი ერთად ამ შოვინისტური ჯგუფმა განაცხადა რომ: „მსოფლიო მნიშვნელობის მუზეუმში შემთხვევით შემოსული საქართველოს სიძველენი არ მოითხოვება და რაც მოითხოვება მხოლოდ მესამე მუხლის ექსპონატები რომლის ძალითაც საქართველოს არ შეიძლება დაუბრუნდეს".

მეტია ლაპარაკი იმ შემთხვევითი საგნების შესახებ, რომელნიც შეადგენენ რუსეთის სიძველეთა არქივების ორგანიულ ნაწილს.

მეტია ლაპარაკი თუ რა დიდ ღირებულებას წარმოადგენენ გინდაც მარტო თეიმურაზ ბატონიშვილის და იოანე გრუზინსკის მდიდარი კოლლექციები, რომლითაც დღეს სამართლიანად ამაყობს რუსეთის სამეცნიერო აკადემია.

რად სჭირდება ბ-ნ მარრს დატოვება რუსეთში უძველეს ქართულ მანუსკრიპტების, რომელნიც ტექნიკურ კომისიის დადასტურებით ჯერაც არ არის გადათვლილნი ამ ასიოდე წლის განმავლობაში, რადგან მისით რუსეთში არავინ იყო დაინტერესებული წარსულში და დღეს მით უმეტეს [illegible] სჭირდება ამ დეზერტირს, მაგრამ როგორც ცნობილია უკანასკნელ ხანებში ბ-ნი მარრი გრუზინოლოგიიდან ხომ [illegible] გადავიდა.

სამეცნიერო აკადემიის შოვინისტური შემოტევის შემდეგ, ჩვენი საკითხი გადატანილ იქმნა სრ. რუსეთის ცენტრალურ აღმასრულებელ კომიტეტის წინაშე, რომელსაც 20 ივლისის სხდომაზე დაუდგენია: გადაეცეს საქართველოს იმ რელიქვიებისა და სიძველეების რომელნიც დღეს რუსეთის მუზეუმებსა და სიძველეთა არქივებში ინახება.

მიუხედავად ამ დადგენილებისა, ჯერჯერობით როგორც სჩანს დანამდვილებით თბილისში ჩამოვა მხოლოდ 1914-15 წ. გატანილი არქივები და მუზეუმები, მართალია ამ არქივებში ინახება დიდძალი ქართული მასალებიც, მაგრამ მათში სჭარბობს იმპერიალისტურ რუსეთისგან კავკასიის დაპყრობის ქაღალდები. რა საჭიროა ჩვენთვის პირველ რიგში გამოეგზავნათ მაგ. ერეკლეს კარის ბჭის ქვა, რომელიც პირველი აფეთქა რუსული დინამიტით?

ან ის ძვირფასი პორტრეტები რუსი ჩინოვნიკების რომელთაც ორი საუკუნით გაბრწყინვეს არა თუ ჩვენი, მთელი ამიერ კავკასიის ცხოვრება. რაც შეეხება ნამდვილ ქართულ სიძველეთ რაც ასე საჭიროა კერძოდ ქართული უნივერსიტეტისათვის, და რასაც ჩვენ რუსეთის ნადავლს ვეძახით, — ერთს წლამდე კიდევ ვერ ვეღირსებით და ამ საქმეს თურმე კიდევ მოელის დიდი დაბრკოლება რუსეთის სამეცნიერო აკადემიისა და კერძოდ ნ. მარრისაგან.

ბოლოს და ბოლოს ჩვენ ვეღარ გავიგეთ, თუ არსებობს რუსეთის ცენტრალ აღმასრულებელ კომიტეტის დადგენილ რეზოლიუციაზე [illegible] კიდევ [illegible] სათრი[illegible]. მით უმეტეს რომ არც ერთი ამ ძველთაგანი არ არის შესყიდული რუსეთის ძველი მთავრობის მიერ; ყველა ეს, ან მოხელეების მიერ ნაძარცვია ან დატოვებულია რუსეთში გადახვეწილ ქართულ მეფეებისა, ბატონიშვილებისა და დიდებულებისაგან.

ეს უძვირფასი საუნჯე კულტურისა არ ეკუთვნის რუსეთის დახავსებულ ბიუროკრატებს. ეს არის საკუთრება ქართველი ხალხის, რომელსაც უდავოდ და უცილობლივ უნდა დაუბრუნდეს. გ-

ღვთის მშობლის ტირილი სიონში.

ჩამოეკიდა საწყალ მთვარეს სანთელი ხატრით,
უნდა რომ გაეცეს პროცესია ყველაზე ნაზი.
სიონის ასულს სანთლის კვამლში მოშარეს ხატი.
აცრემლდა მორჩეში წმინდანების მოეფინილ ქვაზე.

ო, გადაელა მთვარის ფიქრი ასულის თვალებს.
მწუხარე დეზიც გადაიფრინდენ წყეპიან კვირით.
მიყვება ხატი მოწყენილი ოპის ნაკვალევს.
ოპი სიონსაც გადაავლის ტანჯვით ქვითინით.

და ვკუს სოლეროთ შავ კალთასთან ძაღლი სოფელი,
ძაღლი ცოფით და ვარსკვლავზე გადანარჩენი.
(დაიწერება ქალბატონზე ახლა ნოველა)
მხოლოდ ასული სპლინისაგან დარჩა ნაცებენი.

იდუმალ ბილებს ლამის ლორჭი დანამავს ხარბით,
ო, ვინ გაუყება წამებამდე ქერის მტკვრისში.
ტირის ასული. სინანულით ტაძარიც დალბა,
არის სამება: ოპი, მთვარე და ისტერია.

შალვა აფხაიძე.

ქართულ სიძველეთა ჩამოტანისთვის.

(ინტერვიუ ბ. ჯავახიშვილთან)

„საბჭოთა საქართველოს მთავრობის დადგენილების თანახმად მე აღვძარი შუამდგომლობა საბჭოთა რუსეთის სათანადო ორგანოების წინაშე და წინაწარი მუშაობის დამთავრების შემდეგ გადაწყდა მოწვეული ყოფილიყო მოსკოვში შემთანხმებელი კომისია რუსეთის სამეცნიერო აკადემიის, საქართველოს და საბჭოთა რუსეთის სახ. განათლების კომისარიატის წარმომადგენელთა მონაწილეობით. ამ კომისიის სხდომა გაიმართა სწორედ მაშინ, როდესაც მოსკოვში ჩამოვიდა საქართველოს სახალხო განათლების კომისარი ამხ. კანდელაკი, რომელიც გამოძახებული იყო მოწმედ ესერების პროცესზე. ამხ. კანდელაკი დაესწრო ამ კომისიის სხდომაზე, როგორც საბჭოთა საქართველოს წარმომადგენელი.

გამოტანილ იქნა გადაწყვეტილება, რომელიც 3 უმთავრეს მუხლს შეიცავდა. ეს მუხლები ძალიან ბუნდოვნად იყო წამოჭრილი და მათი გაგება სხვა და სხვა ნაირად შეიძლებოდა. აღნიშნულ კომისიის მთავარ მიზანს შეადგენდა გამორკვევა რუსეთის სამეცნიერო აკადემიის შეხედულებისა ამ საკითხისადმი.

ამ კომისიის დადგენილების თანახმად, გადაწყდა მოწვეულ ყოფილიყო პეტროგრადში ტექნიკური კომისია რუსეთის სამეცნიერო აკადემიის 4 წარმომადგენლის, საქართველოს 3 წარმომადგენლის მონაწილეობით და საბჭოთა რუსეთის სახალხო განათლების კომისარიატის აკადემიური ცენტრის წარმომადგენლის თავმჯდომარეობით. ამ კომისიას უნდა მოეხდინა სისრულეში მოსკოვის კომისიის დადგენილება.

1 მუხლის თანახმად საქართველოსათვის უნდა დაებრუნებინათ 1914 და 1915 წლ. [illegible] კავკასიიდან გატანილი არქივები და სამუზეუმო კოლლექციები გარდა იმ საგნებისა, რომელნიც კავკასიის მთამომავლობისანი არ არიან.

— 2 მუხლის თანახმად საქართველოს [illegible] ის საგნები და კოლლექციები, რომელნიც შემთხვევით მოხვდნენ საბჭოთა რუსეთის სხვადასხვა დაწესებულებებში და მუზეუმში არ შეადგენენ სამეცნიერო ნაწარმოებში და აქვთ წმინდა ადგილობრივი, ქართული მნიშვნელობა.

— 3 მუხლი კატეგორიულად უარყოფდა იმ სიძველეებს და სამუზეუმო კოლლექციებს, რომელნიც შეადგენენ საბჭოთა რუსეთის მუზეუმებში და არქივებში, როგორც **ორგანიული ნაწილი**, და აქვთ მსოფლიო მნიშვნელობა. პრინციპიალურად იყო ცნობილი, რომ აღნიშნულ კატეგორიის საგნები დარჩენილიყო საბჭოთა რუსეთში გარდა იმ საგნებისა, რომელნიც აქვს ადგილობრივი, მხოლოდ საქართველოსათვის მნიშვნელობა.

აღნიშნულ ტექნიკურ კომისიაში საქართველოს მხრივ დანიშნულნი იყვნენ: პროფესორი კაკაბაძე, პავლე ინგოროყვა და მე. სამეცნიერო აკადემიის წარმომადგენლები — აკადემიკოსები **მარი, ოლდენბურგი, მარკოვი და ბრაუნი**, გადაჭრით განაცხადეს, რომ მსოფლიო მნიშვნელობის მუზეუმში **შემთხვევით** შემოსული საქართველოს სიძველენი არ მოითხოვება და რაც მოითხოვება მხოლოდ მესამე მუხლის ექსპონატები, რომლის ძალითაც საქართველოს არ შეიძლება დაუბრუნდეს.

ჩვენ არ დავეთანხმეთ სამეცნიერო აკადემიის წარმომადგენლებს [illegible] ჩვენი თვალსაზრისი **შემთხვევითი საგნების** და კოლლექციების შესახებ, რომლებიც შეადგენენ სიძველეთა არქივების **ორგანიულ ნაწილს**, რის გამოც საქართველოს ყველა სიძველენი, რომელიც საბჭოთა რუსეთში იმყოფება, მეორე მუხლის ძალით უნდა დაუბრუნებოდა საქართველოს. აზრთა სხვადასხვაობის მიზეზი შეიქმნა ის, რომ ჩვენ წინაშე წამოიჭრა მეტად [illegible] ამოცანა: საკითხი გადატანილი ყოფილიყო ორივე რესპუბლიკების ცენტრალური ხელისუფლებათა ხელახალი განხილვისათვის. ეს ამოცანა ჩვენ მიერ შესრულებული იქმნა. პეტროგრადის კომისიამ გამოიტანა დადგენილება [illegible] ყოფილიყო ორივე რესპუბლიკის ცენტრალური ხელისუფლება ამ საკითხის შესახებ უფრო სწორი ინსტრუქციების მისაწოდებლად.

ამავე დროს მე აღვძარი შუამდგომლობა სრულიად რუსეთის ცენტრალ. აღმასრულებელ კომიტეტის წინაშე და ამ უკანასკნელის 20 ივლისის სხდომაზე

ქართველი პოეტი ქალები

არის წერილი ინოკენტი ანნენსკის „Они и оне" დაწერილი ავტორისათვის ჩვეულებრივ სითბოთი და გულწრფელობით. აქ მოყვანილია ორი ხაზი, ორი ტემპერამენტი საკუთარის პოეტურ შეგრძნობის როგორც ორი სხვადასხვა საწყისის [illegible] პროცესში. [illegible] განათება სავნის და ქალური შეგრძნობის. რუსულ პოეზიაში იდეალი იყო ასეთი ხაზის გატანა, არიან პოეტი ქალები, რომელთა პოეზიაში ჩამუქდება ქალის სინაზე და თავისებური [illegible], საკუთარი ფსიქოლოგია და ასოციაცია ნიუანსის და იდეების.

ქართულ პოეზიაში არის ქალური სინაზის და ნაზვების ხაზები უთუოდ, მაგრამ არ არის ის, რაც იძლევა პოეტ ქალის ნერვს და ეროტიკას. ერთი ელეგიე დარიანი, რომელშიც ქალური ლიმილი შეეტანა სტრიქონებში არ არის საკმარისი [illegible] თავის თავში დასრულებული.

[illegible] ქალური ეროსი და მინანქრის [illegible] მოვლენილი ვერ გაიხსნა პოეზიაში, რომელიც ქალის მგრძნობელობის [illegible] პოეზია [illegible] ესთეტიკური [illegible].

არის გრძნობის [illegible] დაეცემის [illegible], [illegible] და [illegible], [illegible], რომელშიაც [illegible].

[illegible] სიყვარულის წლები, რომლებმაც [illegible] საქართველოს [illegible] და [illegible], [illegible] და [illegible].

საქართო [illegible] და [illegible] ახლა იყო სიყვარული [illegible] და [illegible] და [illegible]. ქართული ხალხის [illegible] ქართული მეცნიერების და ხელოვნების ორგანიზაცია.

მისი ძალი და [illegible] გაშლის.

ამ სიყვარულს [illegible] გამოცხადებულ [illegible], [illegible] იყო [illegible] გრძნობა [illegible] სიმაღლის და მიწიერების.

[illegible] და [illegible] [illegible], [illegible] წარსული დღეების დიდების და ბრწყინვალების, [illegible] ხმის [illegible] [illegible] მო-

დიდედ ქვეყნის ნადავლით დატკბობილი ქარავანები.

და შემდეგ მობრუნება კაროსელის და ველის ოქროების დაწყება. როგორი გადატეხა თანამედროვეთა თვალში ეს კატასტროფა? როგორი იყო ყველაზე უფრო მძაფრი ტრაგედიის ანარეკლი პოეზიაში? ამას აქვს ისტორიული და ამავე დროს კულტურული მნიშვნელობა.

სოფელია ახლაც ცრემლით ყოველი სტრიქონი იმა დროების მაჯაში თუ გვითხ.

არის რაღაც ავბედი და იდუმალი ფაქტში, რომ ყველაზე უფრო მწვავედ ეს პოლიტიკური კატასტროფა დაიტირეს [illegible] ასულებმა. სამი ასული ქართველი გვარის ბატონიშვილისა და სამი ცრემლი დაცემული დაკარგულ დიდებაზე, დაკარგულ გვირგვინზე და საქართველოს თავზე ატირებული პოეზია — სამი დაის.

ჯერ გამოკვლეული არ არის თუ არა ამ [illegible] დარჩენილი ქართველ მეფეთა ოჯახებში, რომელნიც უფრო [illegible] და [illegible] [illegible] ისტორიის.

საქართა [illegible] ლექსები, რომლებიც [illegible] სამი [illegible], რომლებსაც [illegible] და [illegible] საქართველოს [illegible] და სიმაღლე მისი.

მარიამ, თეკლე და ქეთევან ბატონიშვილები. პირველი პოეტი ქალები, [illegible] ჯერ სახელია მხოლოდ [illegible] [illegible], რომლის [illegible] ალბომში ასეთი წარწერა აქვს: „[illegible] [illegible] [illegible] და სხვა [illegible]", [illegible] კი ჯერ უნახავია.

სამი ასული ახლო იცნობდა თანადროულ პოეზიას მიმდინარე და პირადი [illegible] [illegible] ცხოვრების [illegible] [illegible], რომელმაც თავისი გული და გრძნობა დაამღერა მეფის წელს ახალ, [illegible].

პოეზიის ცოდნის გამომხატველია [illegible] მარიამ ბატონიშვილის, რომლებშიც სჩანს [illegible] ტემპი და ცოდნა ლექსის ტექნიკის და სტილის.

მათი ლექსები გამოცემა [illegible] და [illegible], რომლებითაც დაიფარა საქართველოს ტახტი ბოლოს [illegible] გაჩიავებული.

მათი ლექსებში არის მძაფრი გრძნობა და განცდა ხალხის რომელმაც დაკარგა ყოველივე და ამასთანავე ჯერ ძალა [illegible] ტრაგედიაში და კიდევ უდაბნოებში.

[illegible] არის [illegible] და [illegible] [illegible] ლექსის. აქ შეიძლება [illegible] [illegible] გმირის [illegible],

შზამის, და თუმცა არ უნდა ჩვენ ვერ დავაკმაყოფილებს ლექსის ყალიბი მისი ფორმალური მხარე. მაგრამ ფაქტია როგორც ტემპერამენტი აწყვეტილი, რომელიც დაქვეითებს დაპარიებულ [illegible] ლატების დარბაზებს.

ყოველ ლექსში მოცემულია სევდა თავლის, მარტოობის წინაგრძნობა, [illegible] განწირვა და ქვეყნების მოლოდინის საშინროება.

ასულთა ყოველ ლექსში გამოტირებულია წარსულის წარსული დიდება სადაც იყო შვება და სიხარული.

მეტი [illegible] ტკივილი მეტი გულწრფელობა და პათოსი წმიდის არის მარიამ ბატონიშვილის ლექსებში. ლექსი მისი გამართულია უფრო ტექნიკურად, აქ უკვე [illegible] ლიტონის ხმა ის მის ყურთ.

„ივერთვინეთ ცამან ჩვენზედა რისხვითა საშინელითა, [illegible] ბრძოლით [illegible] მნათობნი არიან ბნელითა.

საყურადღებოა საქართველოს სამეფოს [illegible] გამოთქმება და მოთქმამთქმელის განიცდებით და ნამუსის ახლით გამოწვეული სევდა გადადის უფრო ღრმა განცდაში, და სკულის ძირეულად პოეტის ორგანიულ შეცნობას როგორსაც.

„ნუ ვინ გეტრფიებით სოფელსა ნია, დაე, მუხთალთ მწარესა".

საყოფი ისტორიულ დისტანციის წარმოდგენა ოდნავ რომ [illegible] [illegible] წყვრზე დანთქმა მის და საყვარელ კულტის [illegible], რომელშიაც ასე თანაგრძნობით და ქალური სინაზით დაფენა პოეტის გული.

საყურადღებოა მარიამის ერთი ლექსი აგრეთვე, რომლის [illegible] [illegible] ერთი შემთხვევა არის აღებული. ჩანს მოუდეგნებს საკუთრივ [illegible] მთავარის ასული, რომელსაც მონათვლისას ხინი დაარქვეს. იგი [illegible] მეფის პალატებში. მამულს დაშორებული დაავადმყოფდა და [illegible] ხევლების მოსვლას ჭკუა გარდაიცვალა.

ლექსი დაწერილია რუსთაველის ზომით და რიტმით, და ამავე გულწრფელობით და სიყვარულით არის გამთბარი.

მხოლოდ აღსანიშნავია, ერთი სტრიქონი „იყვის ქრისტეს სძლები გქნა, ჭმნარი დაუვიწყრობელი". სტრიქონში გადატეხილია ეროვნულ შეგნება კონფესიური დაბნეულების და მიხანიზმა. მეფის წული — იყოს ქრისტე.

არის გრძნობა ინკვიზიცია და წინებში ქალური ინსტინქტი [illegible] ქალიშვილის და თვალის ლექსებში. საქართველოს პოეტი გვირგვი ლურჯინიეს დაადასტურებული იქმნა „თვითონ გვირგვი და გვირგვინ შენ ვეზრავის."

და საქართველოს პირველი ცრემლები გვირგვინს დაატირებულია.

შალვა აფხაიძე.

მარიამ ბატონიშვილი

[illegible] მარიამ ბატონიშვილისა [illegible] [illegible] [illegible].

I

[illegible] დამწვარეს დროთა ტრფიალობა,
[illegible] ჩა ქვინა [illegible],
[illegible] წარსულისა ვარდთა [illegible],
[illegible] შენი დიდ კეთილობა,
[illegible] ქართველთა [illegible] მტრობისა,
[illegible] მარიამს აქვს ხმალ წყლულობა.

ბ. [illegible] სხივით [illegible],
[illegible] ნაღვლის [illegible],
[illegible] ვერ [illegible] მთვარისა,
[illegible] და [illegible], [illegible] ცრემლის [illegible],
[illegible] მარად [illegible]
[illegible] ჯალით აქვთ ხმალ წყლულობა.

გ. [illegible] ბაღსა ზოლილი [illegible],
[illegible] ნაზად [illegible],
[illegible] ახლად [illegible]
[illegible] [illegible]
[illegible] მე მათი [illegible]
[illegible] მაქვს ცრემლ ნილობა.

დ. [illegible] სახელის [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] გულს [illegible].

ე. [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] ქვის [illegible].

ვ. ჩემი [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] მათი [illegible].

ზ. [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] გულს [illegible].

მარიამ ბატონიშვილი

ა. [illegible] [illegible] [illegible]. [illegible] [illegible] [illegible]ს ჭირება,

[illegible] [illegible]. [illegible] [illegible],
[illegible] [illegible], [illegible] [illegible],
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible],
[illegible] [illegible] [illegible],
ბ. [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible], [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible]...
[illegible]...

გ. [illegible] [illegible] წარსულ [illegible] კეთილ [illegible],
[illegible] [illegible] [illegible], [illegible] [illegible] [illegible].

კოლაუ ნადირაძის ლექსები

პატრიოტული მესსა.

ვინ დაითვალოს იმედები ჩვენ რომ დავკარგეთ;
ბევრი ვარსკვლავი ალბათ დაჰქრა ჩვენ ხეტიალში:
და დატვირთული იძირება გემი ფოლადის.
მივდივართ ისევ: დაიცვითი ოქროს საშოსი:
ძმებო ანდერძი კვერნებ არ დარჩეს,
და საფლავებიც ვერვინ მონახოს!
შორეულა ჩქარი, დაუნდობელი:
ზრიალი მიწის არ შეჩერდება,
და გამხმარ ზურგზე ცვების შერჩეს
პირამიდები და სფინქსის თავი.
ვის ააკივლებს შკურე"ამბავი?
ველა ვიდები დაილევიან,
ჯვარზე გაკრული, დაობებული
დასცვივა ფერფლათ სხეული მჩატე, დაზერებული.
არ ინახება დაკარგული კუბო თამარის;
და მახჩოლებით გადასერილ გელათის კედლებს
დარაჯათ უდგას იმერეთი გადაცვეთილი,
გადაკეტილი სურამის ქედით.
ეგებ არა ღირს გაგრძელება ამ მცირე ამბის;
ეგებ ტირილიც გადაგვარდეს, და დარჩენ ობლათ:
ჩვენი ცრემლები, სისხლიანი, ჩვენი ძარღვები...

25|IX 1922 ტფილისი.

ოცნება საქართველოზე.

დავიწყებული ძველი ფონები;
შავი კედლები დიდ ციხეების;
ჩვენი დილები მოსაგონები;
შედიხარ ჩუმად. გრილი ტაძარი...
მოთაელისფერო სახე მამების.
და საცეცხლურში ცოტა ნაცარი;
და შავი ხატი წმინდა სამების.
ნიშანი ბედის-კარზე ნალები.
სახურავები დახავსებული.
და ღვთის მშობლის მოგრძო თვალები,
უმანკო სევდით ამოვსებული.

პატრიოტული ეკლოგა.

მე საქართველო მაგონდება ისევ ტკივილით:
მისი წარსული უიმედო და მომავალი.
დღეს ცივი ქარი დაგტრიალებს მწარე კივილით,
სამშობლო ბრიყვო, რომ იტვირთე უმაღლო ვალი.
დაზერებული, მოჩვარული და ნაწამები
კიდევ ბევრ ჯვარცმას გადაიტანს შენი სხეული,
ო, კიდევ ბევრჯერ შენ ცრემლებით დაინამები,
და კიდევ ბევრჯერ დაგიტირებ თვალდახეული.
უკანასკნელად შენ მერგები მე არჩევანში,
მაგრამ არ ვდარდობ ორგულობას, რომ მელოდება.
საბედისწერო გამტყუნდება ჩემი რჩევანში.
და არ იქნება შებრალება, არც შეკოდება.
გატანჯული შენი გული დღეს ვის არ ელტვის.
და მხოლოდ ჩემზე შენი მტრობა აღარ დასცხრება.
და სამუდამოთ უწამები დარჩება შენთვის
ჩემი ტირილი, სიყვარული და დამარცხება.

ბალდახინი.

შევალ „Notre Dame"-ში მოღუნული როგორც იუდა:
დიდი ქუჩების ავხორცობით ტანდადაღული:
ვილი ვერლენი მონანებით აქ მოდიოდა.
რომ დიდი ცოდვა შეევედრა-გადანახული.
შემომხედავენ წმინდანები დატვირთულ ცქერით:
აკანკალებით იმათ სახელს ჩავაშტერდები;
მლოცველთა ზურგებს ეფინება ყვითელი ფერი:
დავთვალე შიშით ქარვისფერი ქრისტეს გვერდები.
ისევ ღვთისმშობლის გალიმებას გავეკიდები;
შევკადრებ მხოლოდ: „ქალბატონო, ახ, ჩემი გული!"
და თუ ავტირდი—მე მლოცველებს მოვერიდები,
რომ სხვაზე მეტათ არ ვეგონო მათ დაკარგული.
როცა ქუჩებში ნოემბერი დადის წვიმებით,
იქნება სცივათ მაშინ გამხდარ, ჟბინო ძაღლებს!
თეთრ ბალდახინზე ქანაობენ სერაფიმები,
მიასვენებენ მოქალაქეს ყველაზე ნაკლებს!
ვინ შეეგებებს, ვის უნდებვართ, ვინ მოგვიგონებს?
დიდია ღამე... ვინ გადახდის სახლებს სახურავს?
მხოლოთ პოეტი გაბრაზებით დალევს სტრიქონებს
და ჰლექიან ცოლს წაუკითხავს ღმერთზე მომდურავს.
მივმართავ ჩემ თავს მონოლოგით და ვეტყვი ასე:
„თქვენ, სულო ჩემო, საცოდავი ხართ როგორც ბავში!
რისთვის არ მოგწონთ ეს ცხოვრება და სიძვირფასე?
წავიდეთ ერთად, ჩუმათ ჩავსხდეთ შმოთეთრო ნავში.
მე თქვენ ოქროს თმებს გადავვარცხნი იქ მორიდებით,
თეთრ კაბით მოგრთავთ, დაგიკოცნით მკვიანა ფეხებს;
და თუ ქალაქში გადაგვრეკა თავის დიდებით—
წავალთ და მტრედებს გადაუყრით პურის ნატეხებს.
გრამაფონის ხმა (უკვდავია მომგონი მისი!)
ჩვენ მოგვესმება სახლებიდან ნელი ხრიალით,
და თუ დაგვიდგა დღე მზიანი და სამოსი—
დავუვლით ლეკურს თავმომწონე ცეკვა ტრიალით.

წერილები კოლაუ ნადირაძის პოეზიაზე მოთავსებული იქნება შემდეგ ნომერში

ვირების მესია

თქვენც იცით, ვირები კეთილი ხალხია,
თვით ქრისტეს კოველთვის უყვარდა ისინი.
მაგრამ დღეს მათ სულში სევდების ალხია
და როცა ტირიან, ბავშვები იცინის.

ამიტომ ვიფიქრე (სჯობს სიტყვა იშკარი)
გავაქცევ გრძელ ღამის მოძაკულდავ ფარვანებს.
შევკრიბო შეშინდი ვირების ლაშქარი:
სიცოცხლე მოუხმო ქედმოდრეკ მტარვალებს.

მე ესე ამბავი არ მინდა საკვეხნათ:
მენდობა ვირები, მიცნობენ მისიანს.
ო, ახალ ეპოსის მოიყვანს ამ ქვეყნათ
ჩოჩორი, რომელიც ვარუქა ტიციანს.

ჩემს ძველ წინაპრებს ბევრი მაღლი დაუთესია,
მაგრამ არც ერთი არ ყოფილა გვირგვინოსანი.
თუ დამიჯერებთ, არც მე მინდა ვიყო ფრთოსანი
რადგან ვირობა, ვიცი ზმორით უკეთესია.

უცხო სევდები ვით კალია შემომესია,
ალბათ იმიტომ რომ არა ვარ ჯერ ვიროსანი,
მაგრამ ვირების სხვებზე ადრე ვავხდი მგოსანი
და მე ვიქნები უსათუოთ მათი მესიაც,

გამხადე ღირსი ამ სურვილის ღმერთო მაღალო—
ჯერ არაფერი ასე გულით არ მინატრია.
მეყო რაც ბედმა უსიავნო უგზოთ მატარია.

აღარ მსურს ეხლა მქონდეს რამე სხვისი სადალო,
ოღონდ მესმოდეს ხმა მეხური ჩემი ვირების
რომ შევასრულო მათ წინაშე დანაპირები.

რაჟდენ გვეტაძე

„მთვარეულები"

სანდრო ცირეკიძე. „კირჩხიბის" გამოცემა.

არის წიგნები რომლებიც მხოლოდ პოეზიისთვისაა ძვირფასი და საყვარელი.

ასეთი წიგნები იმდენათ არიან დაწმენდილი რომ ისინი ცოცხლობენ მხოლოდ მათ ხელში ვინც მოზიარებულია პოეზიით—სხვებისთვის ისე უინტერო და გაუგებარია. შესაძლოა ეს იყოს ყოველი პოეტის უკანასკნელი სურვილი.

ასეთი სანდრო ცირეკიძის „მთვარეულები" თერთმეტი მინიატურა და ერთი რომანი ავსებენ წიგნს, რომლის გამოცემას ოსტატის ხელი ატყვია.

ცირეკიძე უკანასკნელი სიტყვაა ქართულ პროზაში. ქართულ პროზისთვის ახალი გზა იწყება და ამის შემდეგ წარმოუდგენელია საქართველოში პროზა, რომელსაც არ ახასიათებდეს სიტყვის ცნოვა და მითი გახეულება. ეს ახასიათებს „მთვარეულების" ავტორს, ყოველ სიტყვაში ხედავთ, რომ ცირეკიძე მკაცრი მსაჯულია მისი და ვიდრე წინადადება დასრულებულ სახეს მიიღებდეს, მას შემოქმედებითი ორგანიზაციის ლაბორატორია აქვს გავლილი.

ცირეკიძეს აქვს თავის პრინციპები კომპოზიციის. სტრიქონები ჩქარი თავდება წერტილით. მაგრამ წინადადება დასრულებული და ნათელია. ყოველი სტრიქონი სინტეზია მრავალი წინადადების რო მელიც შეიძლებოდა დაწერილიყო. და მხოლოდ ამ სინტეზებს გვაჩვენებს ცირეკიძე.

ქუთაისი თავისი ნანგრევებით და სპლინით არის შორეული ფონი მინიატიურების. მათი ნამდვილი ძალა არის სიქალწულე და ის სითბო რომლითაც პოეტი ავსებს სტრიქონებს. ძნელია ამორჩევა მინიატიურების. ყოველი მათგანი ღირსია ავტორის კეთილშობილი სახელის. წიგნში ცალკე სდგას „ლაია" ეს მეორე პოლიუსია, ჯერ გაუშლელი, სანდრო ცირეკიძის შემოქმედებაში, ეს არის წარმართული სამყარო. „ლაიას" სტრიქონები გაძაძღარია მზით. ეს მინიატიური გასაოცარია ცირეკიძის შემოქმედებისათვის ის თითქოს შემოჭრილია უცხოთ შთაგონებით და ამიტომ ჯერჯერობით მარტო დარჩა.

„მთვარეულებში" დაგვანახა სამყარო ჯერ არავისგან ნახული. ცირეკიძის თვალმა სხვანაირათ დაინახა ის და თავისებურათ გადმოგვცა. ეს გამარჯვებაა ყოველი მხატვარის. ცხოვრება, საგნები, ნივთები დანახული საკუთარი თვალით, ისე როგორც არავის სხვას, სავსებით ამართლებს ყოველ მხატვარს.

სხვა ბელნიერებასთან ერთად სანდრო ცირეკიძეს აქვს კიდევ ერთი. მის პატარა ტომში "ლომისისეული, კრიტიკოსები ვერ დაიწყებენ საზოგადოებრივ საკითხების ან მორალის ძებნას. მათთვის ცირეკიძე გაუგებარი იქნება, ხოლო პოეტებისათვის—ყოველთვის ახალი და ძვირფასი.

სერგეი კლდიაშვილი.

რომანი უპერსონაჟებო

ერთ ერთ ფრანგულ ჟურნალში გამოქვეყნდა „რიზელ ფაბრის წერილი „რომანი უპერსონაჟებო" მოგვყავს ზოგიერთი ადგილები:

„ზოლას ტყვიისფერი ლანდი აზრობს ყველა თანამედროვე რომანებს; ეს არის სარჩოსელა პერსონაჟებით: ეს ლანდი სდევნის ყველა დიდ რომანებს

ჯერ კიდევ არის ორი სამუდამო იმედი: ახალი გარეგანი მისვლა, დამახასიათებელი პიროვნება, გაშიშვლებული, შეჭმული კარიკატურამდე არა.

აქსესუარები არ ქმნიან დრამებს. აქსესუარების ლირებულება განსჯის გარეა. მაგრამ განა საჭიროა, რო მათ დაუმორჩილო მთელი ქმედითი ნება. გარეგანი სიახლე უნდა იყოს, მაგრამ თავის ადგილზე, ესე იგი, მეორე რიგზედ.

რომანის ინტრიგა და მოქმედი პირები ჩვენ გვგონია რომ უკვე განწირულია (საჭიროა სულ არა დაუმატოთ რომ მხატვრობამ იმოგვლო „სიუჟეტი" და რომ იქიდან „ანეკდოტი" გადევნილია.) ამიტომ გახდა საჭირო გაჯანსაღება. ამოშლა მოქმედ პირების. ახლა ანტრიგის. შეიძლება არარობამდე მიიყვანო სიუჟეტი, მაგრამ რით გააცოცხლო ინტერესი?

რომანი, როგორც სხვა თანადროული ხელოვნებანი მოწყურებულია თავის ბარბაროსებს. ახალი სისხლის მოხეთქა არის საჭირო დღევანდელ დაცლილობისათვის.

მგონი არ ვიყავით პირველები ამ ფიქრის, რომ ბრბოები—განურციელიზაციის ჩვენი სტადიისა, კიდევ ატარებენ თავისში (ინსტინქტის პრიმიტივიზმი) დაუხარჯავ ძალებს, რაც ერთხელ კიდევ გაააცოცხლებს შემოქმედებას.

მოქმედი პირი უნდა შეიცვალოს ბრბოთი, სადაც პიროვნება ამიერიდან ანონიმიური იქნება. მხოლო მოქანდაკე ატომის ადგილ. მხოლოდ სცენაზე ბრბოები თამაშობენ მნიშვნელოვან როლს. სოციალურ მასსების სულ დიდი და დიდი შეჯახებანი იძლევიან ლიტერატურულ მატერიალს, როგორც არმიის შეტევა. ლიტერატურა, რომელიც ყველა ეპოხების ჭირგაზე ქსოვდა ომის მოთხრობებს, სულ ახლა ხან მივიდა ადამიანთა ჯგუფების არსის მხილებამდე მაგრამ ეს ყველაფერი იყო გამოშვლენებული ნაწარმოებებში მოქმედი პირებითურთ. ბრბო მათში—ფონი იყო.

. . . .

ახალს რომანში სიურცე ხდება ელასტიური, მკითხველის იძულება ჩქრება.

რომანი ევროპიელდება, ხდება მსოფლიო. ეს რომანია ადამიანების და არა რომანი კაცის. ინდივიდუმი ქრება. და თვითონ ავტორიც იკარგება თავისი ნაწარმოების საკითხში. მაგრამ ის არ უარყოფს თავის თავს. მას აღარ გამოჰყავს თავისი თავი საჩვენებლად, აღარ აჭერს პოზიციებს. და ის შორდება ბრბოს ღრიალს, მის კოლლექტიურს ჰალლუცინაციებს, მის ვნებებს. ის განავებს. ის არა მკვირდება იქამდე, რომ გახდეს სარკე ბრბოების, რომელშიც, როგორც ნატურალისტებთან საზოგადოების, ყოველთვის შეეძლიან თავისი თავი დაინახოს. ის ახლენს ბრბოს ანარეკლს თავისში, თავისით და ხელახლად ხდება პიროვნული.

რადგანაც ნივთები და ახრები—ორგანიზმებია, გარეგან ჩვენი გრძნობებით რო საზრდოობენ, ისტორია უბრალო ჩაქსოვება ერების სულიერ მდგომარეობის: ზავის, ომის და რევოლუციის. შესაძლებელია, რომ მშვიდობიანობა ორჯერ უფრო სჭირობდეს ...

ომი სტყვიროთაც ისტორიას ღიდი საშიშროთ, რევოლუციაც სცდილობს ამნაირი ადგილი დაიჭიროს. ზავი სხვა არაფერია, როგორც ჩემი მზადება ომისთვის და ერთ ცხოვ. რევოლუციის თავიდან აცილებისთვის.

მოქმედში ყოველთვის იხედება მხოლოდ ერთი ერთი ფონი, ორი—იზვიათად, სამი კი—არასოდეს. შორეულობა მილიონობისთვის, რომანის შეუთავსებლობა მოქმედ პირებთან.

რომანი უპერსონაჟებო ნებას იძლევა არაფერი განიღვეერის მოქმედების გულისათვის.

სულ ახალი რომანი „L'Inconnu sur les villes" ხდება ამ საუკუნის პირველ მეოთხედში (1900—1925) შესაძლებელია რომ ეს თარიღი ისევ გამოურკვეველი იყოს ასი წლის შემდეგაც.

ამნაირად, არ არის ადვილი და დროც ძლივს ძლიობით არის დანიშნული. უნდა დაუმატოთ რომ უპერსონაჟები რომანის წყალობით, თუ ჩვენი თეორია უკიდურესობამდე მივიყვანეთ, შეიძლება შეიქმნას, ყველაზე, ფართო, ყველაზე გაფურჩქნილი ნაწარმოებები: რომანი ბლანეტების, რომანი ნივთების; და შეიძლება ვთიცნებით რომ გვექნება რომანი კოსმოგონიური. მაგრამ ეს ჯერ ადრეა. რომანის ძიებში ჩვენი ნებით დავკარგეთ სახიდან ერგები ალეგორიული დამოკიდებულებანი მისთვის, რომ ძიებათა ნაცვლად გამოვეგზავნებინა ადამიანში გამოუცნობი. ჩვენ ვერ ვიპოვეთ იმ მიზეზით, რომ იგი აღარ არის ადამიანში, რომელიც ჩვენთვის უკვე აღარ არსებობს. მაგრამ სოციალურ მოზღვავებათა წყალობით, ჩვენი ძიებანი გამართლებული გამოდგა.

თეატრი საფრანგეთში

ომის შემდეგ ფრანგულ თეატრში ხდება ნელი რევოლუცია. მისი საფუძველი—საზოგადოების გულგრილობა იმამდე არსებულ თეატრისადმი. ნამდვილი თეატრალური წარმოდგენები რამდენიმე ასამდე თუ ადიოდა, მაყურებელთა რიცხვი კი რამდენიმე ათეულს არ აღემატებოდა.

თეატრის „სპეციების" აზრით კი ამ ჟამად მაყურებელთა რიცხვი 5000-მდე დის. ეს არის უმცირესი ნაწილი იმ საზოგადოების, რომელიც ყოველ საღამოს იჭერის პარიზის თეატრებისკენ, მიუზიკ ხოლლისკენ, კინემოსკენ, მაგრამ არსებობს ცენტრი—და ეს არის სწორედ მთავარი. თეატრებს, რომლებსაც „თეატრ-ბულვარებს" უწოდებენ, არ შეუცვლიათ თავისი რეპერტუარი. ომის შემდეგ ეს თეატრები ხშირად ქანაობდენ და ხშირად ცვლიდენ სპექტაკლებს მაგრამ ავტორებმა, რომლებსაც შეწყვეტილი ჰქონდა წარმოება, ისევ განაახლეს თავისი მუშაობა. გამოჩნდენ ბატაილის, ტრისტან ბერნარის და სხვათა პიესები. ამ ძველ სახელებს შორის თანდათან ახალი სახელებიც ჩნდებიან. მაგრამ უმთავრესად მოხუცები ისევ იცავენ ტანს.

მთელი ეს წარმოება თითქმის ეცემა. ძველი რაშები დაღლილობას იჩენენ, მაგრამ არც ახლები ჩქარობენ თავისუფალ ადგილების დაჭერას. მით უკეთესი. მაგრამ რა ჰკლავს ბულვარის თეატრს რომლის ეკსპლოატაციას ასე მოხერხებულად აწარმოებდენ ჰკვიანი და გაქნილი ადამიანები ამა ქვეყნისა? ხელოვნება თეატრის? არა. მას კლავს კინემო და მიუზიკ ხოლლი, რომელთაც დიდი სიყვარულით ეტანება საზოგადოება. კინემატოგრაფი უფრო ცოცხალ შთაბეჭდილებებს იძლევა, ვიდრე თეატრი.

მთელი საღამოს განმავლობაში იგი იძლევა სიცილს, ცრემლებს, პეიზაჟს, დოკუმენტალურ ფილმებს, თანამედროვობას, მეცნიერებას. მელოდრამის მოყვარენი აქ იღებენ საყვარელ განცდებს, იმათვის კი ვისაც მელოდრამა არ უყვარს, ჩაება რამოდენიმე სასაცილო ფილმა. ახლა ყველა დარწმუნდა რომ კინემო არის ხელოვნება, ყველაზე უფრო თანადროული და დაკავშირებული თანამედროვე ცხოვრებას რიტმასთან.

რაც შეეხება მიუზიკ ხოლლს, მან ეხლანდელ შეიტანა თეატრში ახალი ელემენტების შეტანა. როგორი იქნება ახალი ფრანგული თეატრი? სოციალური? არა მგონია. ფრანგებს უბედსობისთვის უკვე ცნობილია პოლიტიკური ეპოპეები. მან უკვე მოიწყინა ეპოპეები ამ ასი წლის წინათ. ინტელიგენტური თეატრი? როგორც უკვე აღნიშნული იყო, იგი 3 აქტში შეიცავს იმას, რაც შეიძლება მოთავსდეს ფელეტონის სახელმძღვანელოს ერთ გვერდზე. ამასთანავე ფრანგებს არ უყვართ, როცა მათ იდეების სახით აწვდიან სიკეთით აფხვილებს. ამავე დროს მიუზიკ ხოლლი იძლევა უფრო მეტად საყურებელ მასალას, უფრო მოქნილ შინარსს, მოუქნელობელ და ფანტასტიურს.

მიუზიკ-ხოლლის როგორც იგი ამ ჟამად ... თეატრი მიზეზ

იერუსალიმ.

ოო! სოლომონ.. იესო ნავინ..
ო! ვირსავია იაფეთ წმინდა.
მე ღამით ვნახავ იერუსალიმს
და იორდანე გულს გამიწმინდავს.
მომაქვს სანთელი და საზარება
ბარელიეფში სიმშვიდე აპისს.
გაბარებთ ყველას ძველ მწუხარებას
გავყვები დილას, ლაქვარდებს, აპრილს.
გავიელი ლინდებს თეატრებ შორის
მოხრით სალამი ფქვილებს ქალაქს!
ძველი ღმერთები დამდევენ შორით
ვით სინანული ჩემს თავის ქალას.
მართებს სიფრთხილე დავითის მიწას
რომ ის საზნელი არ იქნეს ჩემი.
(ეს ირონია ვგონებ იყმეს)
მე ამას ვწერები ღმერთების რჩევით.
ანთებულ სანთელს ჩავაქრობ სალმე
ო, კლეოპატრა გიჩუქებ სალამს
იყო წარსული და ეხლა დავცემ.
მშვიდობა შენდა იერუსალიმ!..

ვიქტორ გაბესკირია.

ქამელეონი

ღურწამის მტვრევით უცნაურ ლოცვა დასისხლულ მზეებს;
ჭაობაში მალავს შხამით ჯეილებს დღე ალიონი
და ღორბლ მორევით, ზანტი რბენით ხეებს დაეძებს
უმიზეზობით დაქანცული ქამელეონი.

ჯამქრა მანძილში თვალ დახუჭვით მზე ფარაონი;
სძინავს სიმაღლით, სძინავს ქვევნით უგრძეს ხეებში;
ჰარბი მზეებით გალითდება ქამელეონი
ჭრელი კაბებით მიწვეული ძილთან ქეიფში.

აზ, მან არ იცის თუ ჰაერში გაჩნდა შანთები;
თუ მელუზები ზღვის ზაკვრეში რა რიგ ბერდება.
დაცვეთილ ფარდას მალე დასწვავს ანდამანტები
და სიკვდე ვერცხლის ტბაში განზებულდება.

მრავალ ხმაურით დატვირთული მეტეორები,
დაფუდებული უხმო თვალით და მანდილებით
ძილით დაამტვრევს უცრან ტყეებს განმეორებით
და თვალს გაახელს სხვა სამყარო, სხვა განრთილებით.

ქამელეონი ატეხილი ცეცხლის ამბებით,
გამოიღვიძებს, რომ იცლებს სხვა ეკვატორი
და მოირთვება მარჯანების ფერის კაბებით
ძველი პაპაცი, ტყის მეფე, ძილის ბატონი.

სტეფანე კასრაძე.

ოცნება სისუფთავეში.

როგორც კანთარი შენთან მოვალ თავ ჩაქინდრული,
წრფელი ლოცვებით ჯვარზედ ცმული შენდამი ვტირვარ.
თუმცა ცოდვებს და ბორიოტებს არ იცნობს სული
და სამოთხეშიც შესულის ტანით არ გეუძლებულვარ...

თუ რამე ცოდვა გამიჩნია ისიც ყრმობაში
როდესაც სული უმანკოა, ღვთისავით ლია,
როს მამათობით ნიავობით ფიქრთა წყობაში
მელანდებოდა სიფისკვერი და ელოგია...

სხვა ცოდვებს სული ჩემი კიდევ არ იცნობს ჯვრით
ვარ ღმერთის წინაშე მე სპეტაკი და უცოდველი,
დავრჩები წმინდათ სიკვდილამდი და დამიჯერეთ.
როგორც ჰარემში შეილს შემიყვარებს მე ღვთისმშობელი...

დავით დოლიძე

უნაპირო ფიქრები.

ვით ზღვის ტალღის ვეებები შემოსულ გემებს
ჩემი ოთახი ეწვიოთდება ასეთ ფიქრებით;
ამლილი ფერმი კვლავ დაკარგავს რომ მარცვლებს
ბედის სამზეოში ჩემი მარგო ცრემლი ეფქვევიან.

დღეს ყვითელ ნაპირს არ ახარებს ჩემი სიცოცხლე,
და გარდაცვლილი ილიადა მეძებოან უდებით,
ჩემთან შემოვა ვით უდაბნო-(ბედის გაიოცებს)
შორეულ გზებზე მოქანცულნი ცრემლი დავსხლებით.

ჩვენც გავეხარებს ეს შეხვედრა ასე ხნიანი.
ახლოს იქნება საიდუმლოდ მზერა ზღვისა
ჩვენი სიცოცხლე გაიზნეფა როგორც იანი
და განახლდება მოგონება უძვირფასესი.

გრიგოლ ცეცხლაძე.

სონეტი ჩემს თოფს.

ამ ბნელ ღამეში შეზნეული-მე დანდობილი,
როგორც თოთი შენი ცივი ტანი მიზიდავს,
როცა მოიტანს მოგონება ძვირფას სახელებს,
მტრის ბანაკიდან გაიღებს შენთან—შიშილი.

შენ ყველასგან დაწყევლილი და შენდობილი
შემოვებეჲ მაგრად, გაფითრებულ სისხლიანს ხელებს
და როს გადმოვა საიდუმლო აპრილებს,
თავზედ კვლავ [illegible] შენი დამიმდე.

ხარ ავაზაკი, ესმარეთელ მაგრამ უდროებით,—
ნეტავ ბოლომდის ავენიარ ასე იქნები...
შეველელი ხარ შუქის ან იქნები თავისუფლების,
არ ვიცი რისთვის ვიმუთები ვანკალით შენთან,
ვიცი ეს მხოლოდ რომ ვეკარებით ორივე ერთად.

ნიამორი.

პოემიდან „მარაბდა"

... და რქიან გველად იელაკნილენ ერის ცურაზე
მეჭიღ დარტყმულ არწივებით, შინდის დროშები...
სიონის გუმბათს დაელეთილი მღერით ცერა მზე,
სად გიჟ გიორგის გადავარდნა მიდის დროს შვებით...

მიჭქროლდა ლენტი... და ყიყინა დამაკრულები
მორი ირანით ისმოდა აქ შაჰ—აბაზის.
მოსკდა მრისხანედ ნაღვენი სისხლის რუები,
და აიბატა ზე ჯვარცმა ზეცა საიკარის.

თეთრი ზოლები ეცაზმა ლურჯის, ალვირზე,
და დაიკარგა მხედარი, დაუსვენები...
ალეკვა მახვილი დედის წილი, ერჩიდ, სავერზე—
მონასტრის კედლებს ვერ ეცუა დაის ენები...

ორი ალალმა აეტენა რაინდულ მოდგმას,
და გადმოუშვა ეცრობი რუქა ეხსენი...
საით აეჭრა გმირთ ავრა დაბინდულ მოთქმას,
ლალი ქენება, იდუმალ მექად, ეხე სენის?!

ცეცხლის გრიგალი ალიმარია ნაშალი თმებით,
ოდეს დაეცა მუხლებზე ახია ლავილ...
აიქორეება ლეგენდა ახალ რითმებით,
რასაც მიერთავს არმაზის ვაზი ალავედ...

ხეზმან ერთაწმინდელი

ფეერის გზაზე. მიუზიკ-ხოლმა აამაღლა თეატრის ინდივიდუალური თავგადასავალი და მიიყვანა იგი დიდ დრამასთან დიდ პერსონაჟებით. ჯერ კიდევ მთელი [illegible] ტეხნიკის რამოდენიმეჯერ გამდიდრებისა და დეკორაციის [illegible].

ჩვენ რომ დავასახელოთ იმ აქტიორების რიცხვი, რომელთაც [illegible] მეტი სახელი დაიმკვიდრეს, აღმოჩნდება, რომ მათი რიცხვი ძალიან მცირეა, იმიტომ კი არა, რომ ისინი არ არიან, უმთავრესად მისთვის, რომ მათთვის ძნელია თავისი სახის მოძებნა.

თეატრში „Oeuvre" დადგმული იყო „დიდებული რქის მატარებელი" ეს არის ტრაგიული ფარსი, გრანდიოზული და [illegible].

შარლ [illegible] მოგვცა რამდენიმე პიესა. ღრმა-[illegible] ილიუზიათ, იგივე მრავალი სიმბოლოგიის; განვითარებულია მთელი ფილოსოფიური სისტემა: „[illegible] სულის" იზრდება და მიდის ლოგიურ დასკვნამდე [illegible] წლისაზე მეტი არ არის, ერთი მისი პიესა დასდგა ფრანგულმა კომედიამ.

ეს არის „კარტონის გვირგვინი და ლანდების მებადური." ეხლა ძალიან უახლოვდება სიმბოლისტურ თეატრს, მაგრამ მასშიც გარეულია თავისებური გრძნობა.

გარეშე ჩვეულებრივ თეატრებისაგან მდგარი ხელოვნების თეატრები ცხოვრობენ და მუშაობენ მეტად მძიმე პირობებში. ვიე. კოლომბიე თეატრ-შიდან კოპომ დასდგა გულუბრყვილო რამ „მოხუცი კრომედ" [illegible] რომენის მაგრამ ამ პიესის დადგმაში ის დაქვემდებარებულია კლასიკურის ახალ გადმოცემის ძიებით.

„Art et Action" [illegible] თეატრი-ერთი მინიატიურით, მშვენიერი ტეხნიკური ხელმძღვანელობით დადგმული იყო ამასთან სიმულტანიური და ფუტურისტული პიესები სრულიად ახალი და მეტად თამამი.

მაგრამ რას ჩვენ თუ არა თეატრის დიდი მასშტაბის?

ამ როლში თითქოს რჩება „თეატრი ელისეის მინდორების." მასში არის ყველაფერი, რაც საჭიროა მისთვის, რომ იყოს პირველი [illegible]. მან გვიჩვენა რამდენიმე მშვენიერი დადგმა ლეჟეს დეკორაციებით, შვედური ბალეტი და მეტერლინკის „პელეას და მელიზანდა" „Вещь")

ლიტერატურული ქრონიკა

ქართული გამომცემლობა საზღვარ-გარეთ.

პოეტი ნიკო მიწიშვილი კონსტანტინოპოლიდან ჩავიდა ბერლინში, სადაც მოეწყობა ქართული წიგნის გამომცემლობის საქმეში ამ საქმეს. მეთაურობს [illegible] აკაკი პაპავა.

პოეზიის აკადემია.

ოქტომბრის შუა რიცხვებში ხელოვნების სასახლეში გაიხსნება პოეზიის აკადემია.

ჟურნალი „ბარრიკადი"

ახლო ხანში განახლდება „ცისფერი ყანწების" ორგანო ჟურ. „ბარრიკადი" ტიციან ტაბიძის რედაქტორობით.

არტურ ლეისტის იუბილე

არტურ ლეისტის იუბილე დღე დანიშნულია 22 ოქტომბერს,— კონსერვატორიის დარბაზში.

„მეოცნებე ნიამორები".

ქუთაისში ვალერიან გაფრინდაშვილის რედაქტორობით გამოვიდა „მეოცნებე ნიამორების" მეორე ნომერი, რომელშიც მოთავსებულია ლექსები და წერილები: გრიგოლ რობაქიძის, პაოლო იაშვილის, ვალერიან გაფრინდაშვილის, ტიციან ტაბიძის, კოლაუ ნადირაძის, შალვა აფხაიძის, სანდრო ცირეკიძის და გიორგი ლეონიძის.

სანდრო ცირეკიძის წიგნი.

იბეჭდება და ამ დღეებში გამოვა სანდრო ცირეკიძის წერილების წიგნი და აგრეთვე შარლ ბოდლერის პროზა მისი თარგმანით.

ახმეტელის წიგნი

რედაქციამ მიიღო ახმეტელის წიგნი, ტომი პირველი. წიგნში მოთავსებულია 122 ლექსი, 1905—1922 წლამდე. წიგნი დაბეჭდილია მშვენიერ ქაღალდზე თან დართული აქვს ავტორის სურათი მხატვარი ქალის ვერა ლემბერგის მიერ შესრულებული. შეიცავს 125 გვერდს და ღირს 60 ათასი მანეთი.

ფიროსმანის სურათები

ჩვენმა რედაქციამ საკუთარი ხარჯით შეიძინა რამდენიმე სურათი ნიკო ფიროსმანიშვილის. მათ შორის აღსანიშნავია „დიდი მარხვა", და გრანდიოზული სურათი „რთველი". სურათები რედაქციაში ინახება.

ჟურნალი „ხომალდი"

ოქტომბრის შუა რიცხვებში გამოვა ჟურნალი „ხომალდი" იგივე ძალთა მონაწილეობით.

ქართული დრამატიული სტუდია.

აკ. ფაღავას ხელმძღვანელობით არსებულ დრამატიული სტუდიის ლექტორის გამგეობა მიწვეული საგანგებო კომისია, რომელიც შესდგება მთავრობის და საზოგადოებრივ ორგანიზაციათა წარმომადგენლებისაგან ქართველ ხელოვანთა მთავარი კომიტეტის თავმჯდომარე კ. მარჯანიშვილის თავმჯდომარეობით ამით აცხადებს საყოველთაო საკონკურსოდ, ზემოაღნიშნული ლექტორის გამოცდები მოხდება ა. წ. 26 ნოემბერს.

აკ. ფაღავას ხელმძღვანელობით არსებულ დრამატიულ სტუდიაში მეცადინეობა იწყება ოქტომბრის 2-ს.

იუსტინე აბულაძის წიგნი.

იბეჭდება და მოკლე ხანში გამოვა იუსტინე აბულაძის გამოკვლევა რუსთაველის ვეფხის-ტყაოსნის შესახებ, სათაურით: მე-12-ე საუკუნის ქართული საერო მწერლობა და ვეფხის-ტყაოსანი", ვრცელი ლექსიკონის, სიტყვათა და ცნებათა საძიებლის და პოემის შესახები საკითხების და ლიტერატურის დამატებით.

მოხსენება თეატრზე

სექტემბრის 25-ს პირველ სახელმწიფო კონსერვატორიის დარბაზში გრიგოლ რობაქიძემ და რეჟისორმა კოტე მარჯანიშვილმა წაიკითხეს მოხსენებები თეატრის შესახებ: 1 „თეატრი როგორც რიტმი" და „ახალი თეატრალური ძიებანი".

მოხსენებებს დიდ ძალი საზოგადოება დაესწრო.

ჩვენი გაზეთის შემდეგ ნომერში მოთავსებული იქნება ვრცელი ანგარიში, სალამის შესახებ, და აგრეთვე თვით მოხსენებანი გრ. რობაქიძის „თეატრი როგორც რიტმი" და მარჯანიშვილის „ახალი თეატრალური ძიებანი"

მხატვარი დავით კაკაბაძე.

მხატვარ დავით კაკაბაძეს გამოუცია პარიზში ორი წიგნი ფრანგულად. პირველად წიგნში მოცემულია ფუტურიზმის განხილვა. წიგნის სათაური— „[illegible] სურათის შესახებ". მეორე წიგნი: რომანტიზმიდან რეალიზმისაკენ მხატვრობაში. პირველი წიგნი უკვე მოვიდა ტფილისში.

ქართულ რეგალიების ჩამოტანილი ნაწილი.

რუსეთიდან ქართული რეგალიების და სიძველეთა საევაკუაციო კომისიამ ჯერ-ჯერობით ჩამოიტანა ნაწილი ქართული რეგალიების: 1) ერეკლე II-ის დიდი სამეფო დროშა, შინდისფერი, ბაგრატიონების სამეფო ნიშნებით; ტრაქტატი 1783 წ. თავისი ბეჭდებით, დაწერილი ძვირფას პერგამენტზე; თავისი ბეჭდებით, ფარი რომელიც [illegible] ქართველი დიდებული მინიატიურ სურათები თეიმურაზ პირველის, შაჰნავაზ პირველის მეფე კონსტანტინე II კახთა მეფისა, [illegible], ირაკლი I. ნაზარალიხანის და თეიმურაზ II-ისა [illegible]. ამ ნივთებთან ერთად ჩამოტანილია ძვირფასი მინიატიურებით შემკული და ოქროს სინკურით დაწერილი XVII ს. „ვეფხის ტყაოსანი" საკუთრება საქართველოს უკანასკნელი სამეფო კარის.

ყველა ეს ნივთები დროებით დაცულია საქართველოს საისტორიო და საეთნოგრაფიო მუზეუმში.

ის. კვიცარიძის ლიტერატურულ კოლექციას შეიძენს მთავრობა.

მთავრობის [illegible] ს. [illegible] ბ. ისიდორე კვიცარიძისაგან შეიძინოს ყველა მასალები ქართული პერიოდულ გამოცემების და ქართველ და უცხო მწერალ მოღვაწეთა სურათების. მთავრობამ უკვე გადასცა ბ. კვიცარიძეს ორასი მილიონის ავანსად ასი მილიონი მანეთი. ბ. კვიცარიძე აპირობს შეუდგეს მთელ საქართველოში ძველ ლიტერატურულ განძეულობის შეკრებას.

[illegible] ქუთაისის გაზეთების საარქივო „ივერიის" [illegible] ბ. [illegible], გ. [illegible], ე. [illegible].

(დაწერილია პერგამენტზე), „ავგაროზის" ხელთნაწერი და ქართველ მეფე [illegible] [illegible] და სხ. [illegible] 29 [illegible] [illegible] [illegible] ეს საკითხი [illegible] [illegible] — „**საქართველოს ძველი რუკალიები და სიძველენი რომელიც ინახება საზღვარ-გარეთის მუზეუმებში და სიძველეთა არქივებში, სახალხო განათლების კომისარიატის და ცენტრარქივის მიერ მათი ქართული მომაზადებლობის და დასტურების შემდეგ გადაეცეს საბჭოთა საქართველოს**".

[illegible] საკითხი საბჭოთა რუსეთის [illegible] ორგანოში გადაწყვეტილია ჩვენ სასიკეთოდ.

სრულიად რუსეთის ცენტრ. აღმასრულებელ კომიტეტის 20 ივლისის დადგენილების თანახმად [illegible] სიძველენი, რომელიც [illegible] თბილისში და [illegible] საქართველოს [illegible] საზოგადოების [illegible]. [illegible] რუსეთ საქართველოს შორის 1783 წელს დადებულ ხელშეკრულების ტრაქტატის ქართული ორიგინალი, [illegible] „გეორგიევსკის ტრაქტატის" [illegible] ხელნაწერი (17 საუკუნისა), საქართველოს ძველი ბიბლიის [illegible], ძველი ქართული [illegible], 12 საუკუნეში გადაწერილი სახარება [illegible] სისხლი [illegible] ნიმუში. მათი რაოდენობა შემოთავაზებით მისი [illegible] პორტრეტი.

პირველ რიგში, [illegible] ჩვენ ვფიქრობთ ჩამოვიტანოთ ნოვო-ალექსანდროვსკის 1914 და 1915 წლებში გატანილი არქივები და სამუზეუმო კოლექციები, რის ნებართვასაც ჩვენ უკვე მივიღეთ.

რაც შეეხება საქართველოს დანარჩენ სიძველეთა ჩამოტანას, რომელიც სხვა და სხვა დროს იქნა გატანილ რუსეთს, ჩვენ ვფიქრობთ ამ საკითხს გადაწყვეტს 1923 წლის პირველ ნახევარში იმ [illegible] მოგზაურობა, რომელსაც ჩვენ მოვაწყობთ რუსეთის სამეცნიერო აკადემიის მიერ.

[illegible] [illegible] ყველაზე უფრო ძვირფას კოლექციას [illegible] ბატონიშვილის ხელნაწერი ბიბლიოთეკა, რომელიც ინახება სამეცნიერო აკადემიის აზიურ მუზეუმში და მეორე იოანე გრუზინსკის მდიდარი ხელნაწერი ბიბლიოთეკა.

ყველა ეს მდიდარი სიძველეთა მასალები არა თუ გამოკვლეული და შესწავლილი არ არის რუსეთის სამეცნიერო აკადემიის მიერ არამედ კატალოგიც კი არ არსებობს. ცხადია თუ რამდენად აღნიშნული ძველი ქართული კოლექციები, რომელიც ოდესღაც გადაეცა [illegible] სიკვდილის შემდეგ საჯარო ბიბლიოთეკის და სამეცნიერო აკადემიის აზიურ მუზეუმს, შეადგენენ აღნიშნულ სიძველეთა არქივების და რუსული მე ნაწერების **ორგანიულ ნაწილს**.

ზემოთქმის ღონისძიება საქართველოს კულტურის დანარჩენ ძეგლების შესახებ, რომელიც განზრახულია საზღვარ რუსეთის სხვა და სხვა ქალაქებში ყაზანში, კიევში, ლეიპციგში და სხვ. და რომელიც წარმოადგენს საქართველოს შესწავლის მეტად [illegible]. ცხადია [illegible], რომ [illegible] ძველი მასალები [illegible] უნივერსიტეტის საქართველოს სამეცნიერო შესწავლის ამ ახალ ცენტრის ყოველდღიურ მოხმარებისთვის."

(„კომ.")

პრესსა

ნ. ზომლეთელის საქმე

გაზ. „Заря Востока". № 85 სწერს, „მესამე დღეა რაც ქართველმა პოეტმა ნ. ზომლეთელმა პროლეტარული პოეზიის საღამო გამართა. საღამოზე გამოვიდნენ თვითონ ნ. ზომლეთელი, სანდრო ეული, იოსებ [illegible] და სხ.

საღამომ მძიმე შთაბეჭდილება დატოვა: არაფერი პროლეტარული საღამოზე არ ყოფილა. ნ. ზომლეთელი კითხულობდა თავის ნაწერებს გლეხის ყოფა ცხოვრებიდან და პირდაპირ გვთავაზობდა თავისი პრიმიტიულობით და [illegible]. ჩვენ გვახსოვს იმ ლექსიდან, რომელიც 1922 წ. პროლეტარულ პოეზიის სახით საზოგადოებას სთავაზობს დიდი ხნის ნაცნობსა და [illegible] [illegible].

რომ [illegible] პროლეტარულ პოეზიაზე, ჯერ უნდა იცოდე და გესმოდეს იგი, ხოლო ზომლეთელს არა აქვს არც ცოდნა და არც გაგება პროლეტარული შემოქმედების. ეს მან ხელნაწერებით გვიჩვენა თავის შესავალ სიტყვაში.

ადგილების ფასები ძალიან ძვირი იყო და შთაბეჭდილება იყო ისეთი, თითქოს საქმე პროლეტარულ პოეზიაში კი არ არის, არამედ ჯიბეს „სპორტში"

მოგონებები და დოკუმენტები

მოგონებანი ვაჟა-ფშაველაზე

[illegible] სასულიერო სასწავლებლიდან ვაჟა-ფშაველა გადმოვიდა გორის საოსტატო სემინარიაში დაახლოვებით 1879 წელს. საქმით ინტელიგენტი იყო გორში, საკითხი წიგნები მოდიოდა, როგორც რუსული, ისე მათი ქართულ[illegible] ოჯახში, [illegible] [illegible] მოსწავლეები, უფრო [illegible], [illegible] და მოწინავე წიგნები. [illegible] შესანიშნავი [illegible] [illegible] [illegible], [illegible] ლიტერატურული და საზოგადოებრივ [illegible]. მისი გორის ამხანაგები იყვნენ: [illegible] [illegible] და [illegible], ნიკო [illegible], [illegible] [illegible] მამა, [illegible] და სხვა. განსაკუთრებით დაახლოვებული და განუყრელნი იყვნენ ვაჟა და ნიკო ლომოური. [illegible] [illegible] [illegible] იყვნენ, მეჯლისი და წიგნების კითხვის მოყვარულნი. მათგან [illegible] ქართული ენის მასწავლებლისა [illegible] [illegible] შეხვდნენ: [illegible] ქართული ლამე [illegible] მის შემდეგ [illegible] [illegible], [illegible] ხელოსნური მოძრაობის ერთი მეთაურთაგანი, [illegible] ზნეობიანი, განათლებული [illegible] [illegible] და [illegible] [illegible] დიდი გავლენა იქონიეს მაშინდელ სემინარიელებზე: [illegible] [illegible] დასახლდა გორში და ახალგაზრდა მოსწავლეებს მისი შემდეგ ერთი ინტელიგენტი ოჯახი [illegible] [illegible] ოჯახში იყო კრება და იკითხებოდა სხვა და სხვა წერილები, და იყო [illegible] გაცვლა-გამოცვლა. მაშინ გორი იყო ბუდე ხალხოსნობისა და რუსების [illegible] [illegible]. [illegible] ამ წრეში მოხვდა ვაჟა-ფშაველა, რომელიც [illegible] თავისი ნიჭით. მას [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible], და სხვ. [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ამ [illegible] ჯერ ამხანაგებში კლასში, შემდეგ ოჯახებში. ერთის სიტყვით ვაჟა სემინარიაში განვითარდა ჭკუით და გონებით. სემინარიაშივე დაიწყო ლექსების წერა, მაგრამ მაშინდელი მისი ლექსი დაბალი ხარისხისა იყო, მხოლოდ რამდენიმე მეგობარმა იცოდა, და [illegible] ჟურნალ „იმედში."

სემინარიის დამთავრების შემდეგ ერთი თუ ორი წლით მასწავლებლად იყო. შემდეგ წავიდა გორში, [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]! [illegible] ჩვენ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] და [illegible] [illegible]. [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible], [illegible] და სხვ.

[illegible] [illegible] [illegible], [illegible] ორი წლისა, [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible].

[illegible] ის იყო გორში [illegible], აქ იგი მოიწვია [illegible] [illegible] თავისი [illegible] [illegible] მასწავლებლად. [illegible] ოჯახი [illegible] [illegible] იყო. [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] და [illegible] [illegible] [illegible], [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ამ დროის [illegible].

ეს [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible].

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] თავის [illegible] და [illegible] წერა. [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] „შვლის ნუკრის ნაამბობი," რომელიც [illegible] [illegible] „ნობათში" [illegible]. შემდეგ [illegible] მოჰყვა მისი ლექსი [illegible] [illegible]. [illegible] [illegible] [illegible] [illegible].

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] „[illegible] [illegible]" და 18.

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible].

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible].

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible].

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible].

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible].

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible].

სოლომ [illegible].

განსქრიავნა ვარძნი სატრფიონი არიარა მეფეის იანი,
განმრთელდა ყოველნი მეუნანი ტკბილნი ხმათა ჰმანი,
აწ საწყალისა მდუმარე, ქმნილი უზიდური დღიანი,
ვაა დამხრულია თვალნი მტირალნი მეუფე რას განსაცვიფრებსა

მივლოცვით მეცა...
აწყმ მთავსრულსა...

დ. ღაზდა მზე იგი აზიით აწ ჩრდილთა მოეფინება,
მივყიბენის მაწყრილულად მთიებნი ვით უძლოს გულში თმინებ
არ დასჯსრა ჩვენზე მარადის, სოფლის სავეთურთა შინება
ამად მაქვს თვალთა მარადის სისხლისა ცრემლთა დინება,
ვა მე მას აქეთ ცოცხალსა არიარა მოველინება,
თუ (ნუ) ვინ ეტრფიობით სოფელსა ნიადაგ მუხთლად მტირებსა.

მივლოცვით მეცა...
აწყმ მთავსრულსა...

ე. რა ითნი დილმა მოიებმა, მაღალ გზარ მტირლითა შლილობა,
დაშინდა ხმელთა არენი, არიარ აქვეთ ვარდთა შლილობა,
აწ იწყო ჩვენდა მარადის ქუფრმა ღრუბელმა ჩრდილობა
მიცვნით ყოველთა ეს არს, სოფლის მქცევა და ზრდილობა,

მივლოცვით მეცა...
აწყმ მთავსრულსა...

მარიამ ბატონიშვილი

ყაზარლის იყო ერთი მზე, მრწყინვალე მინათოებულად,
მისივე ხანთა ძალით, ვინ არის ჩვენ[illegible] [illegible],
[illegible] [illegible] მეფუნან [illegible] [illegible],
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible], [illegible] [illegible].

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible],
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible].
[illegible] [illegible] [illegible], [illegible] [illegible] ხის [illegible],
აწ რა ქნა მისგან მშობელმან, ნახეა მისეულის [illegible].

წარმოუდგენელი მისი შვენება თუ მისულს ჩემი გონება,
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible], [illegible] [illegible] [illegible],
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible].
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible].
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible].
აწ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] მეკ და
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible], [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible], [illegible] [illegible] [illegible] [illegible].
[illegible] [illegible] [illegible], [illegible] [illegible] [illegible] [illegible],
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible], [illegible] [illegible],
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible], [illegible] [illegible],
[illegible] [illegible] [illegible], [illegible] [illegible] [illegible],
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible],
[illegible] [illegible] [illegible], [illegible] [illegible] [illegible] [illegible],
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible].
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible],
[illegible] [illegible] [illegible], [illegible] [illegible] [illegible],
[illegible] [illegible] [illegible], [illegible] [illegible] [illegible],
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible], [illegible] [illegible] [illegible],

საქმროსთან.

სატრფოთ მქონდა თქვენი ხლება, ხეშწიდის შვილო სვანო,
[illegible] [illegible] [illegible], [illegible] [illegible] [illegible],
[illegible] [illegible] [illegible], [illegible] [illegible] [illegible].
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible], [illegible] [illegible] [illegible].

[illegible] [illegible] [illegible], [illegible] [illegible] [illegible],
[illegible] [illegible] [illegible], [illegible] [illegible] [illegible],
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible].

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible], [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible].

ა. ვი ვითარ ვჰსიქვა განსაკუთრობელი.
ჩემი სიცოცხლის, დამაცხრობელი,
[illegible] [illegible], [illegible] [illegible],
[illegible] [illegible] [illegible],
[illegible] [illegible] [illegible].
[illegible] [illegible] არ [illegible]
ვი ვითარ...
ჩემი სიცოცხლის...

ბ. [illegible] [illegible], [illegible] [illegible],
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible],
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible],
[illegible] [illegible]. [illegible] [illegible] [illegible],
[illegible] [illegible], აწ [illegible] [illegible],
არ გაქვს [illegible] [illegible].
ვი ვითარ...
ჩემი სიცოცხლის...

გ. [illegible] [illegible] [illegible] [illegible],
[illegible] [illegible], [illegible] [illegible],
[illegible] [illegible] [illegible].
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible],
[illegible] [illegible], არ [illegible] [illegible]
[illegible] არს ჩემი [illegible]
ვი ვითარ...
ჩემის სიცოცხლის...

დ. [illegible] [illegible] [illegible] [illegible],
[illegible] და [illegible] [illegible] [illegible] [illegible],
არ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible].
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible],
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible].
[illegible] [illegible] [illegible].
ვი ვითარ...
ჩემის სიცოცხლის...

ე. არ [illegible] აქ [illegible],
[illegible] [illegible] [illegible],
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible],
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible],
[illegible] [illegible] [illegible], [illegible] [illegible],
[illegible] [illegible] [illegible] მე [illegible]
ვი ვითარ...
ჩემის სიცოცხლის...

ვ. აწ მე [illegible] [illegible] [illegible],
[illegible] [illegible] და [illegible] [illegible].
[illegible] [illegible], [illegible] [illegible],
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible],
[illegible], [illegible] [illegible] [illegible],
[illegible] არ [illegible]
ვი ვითარ...
ჩემის სიცოცხლის...

ზ. რად არ [illegible] ვი სოფელო,
არ [illegible] [illegible] [illegible].
[illegible] [illegible], არ [illegible],
[illegible] [illegible], [illegible] [illegible],
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] არ [illegible] [illegible] [illegible]
ვი ვითარ...
ჩემის სიცოცხლის...

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible].

ა. რად [illegible] [illegible], [illegible],
[illegible] [illegible], [illegible] [illegible],
[illegible] [illegible], [illegible] [illegible],
[illegible] [illegible], [illegible] [illegible],
[illegible] [illegible], [illegible] [illegible],
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible],
რად გიყვარს...

ბ. [illegible] [illegible], [illegible] [illegible],
[illegible] [illegible], [illegible] [illegible],
[illegible] [illegible], [illegible] [illegible],
[illegible] [illegible], აწ [illegible],
არ [illegible] [illegible], [illegible] [illegible] [illegible],
[illegible] [illegible] [illegible], [illegible] [illegible].
რად გიყვარს...

გ. [illegible] [illegible] [illegible], [illegible] [illegible],
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible],
[illegible] [illegible], [illegible] [illegible],
[illegible] [illegible], [illegible] [illegible],
[illegible] [illegible] [illegible], [illegible] [illegible],
[illegible] [illegible].
რად გიყვარს...

დ. [illegible] [illegible], [illegible] [illegible],
[illegible] [illegible], [illegible],
[illegible] [illegible] [illegible], [illegible],
[illegible] [illegible],
[illegible] [illegible] [illegible],
[illegible] [illegible] [illegible]. [illegible] [illegible].
რად გიყვარს...

ე. [illegible] [illegible] რად [illegible], [illegible] [illegible],
[illegible] [illegible], [illegible] [illegible],
[illegible] [illegible], [illegible] [illegible],
[illegible] [illegible], [illegible] [illegible],
[illegible] [illegible] [illegible], [illegible] [illegible],
[illegible] [illegible], [illegible] [illegible].
რად გიყვარს...

მარიამ ერისთავი

(სიწყვილი)

[illegible], [illegible], [illegible] [illegible] [illegible] [illegible],
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible],
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible],
[illegible] [illegible] და [illegible], [illegible] [illegible]!
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible],
და [illegible] [illegible] [illegible].

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible],
[illegible] [illegible] და [illegible] [illegible] [illegible].
[illegible], [illegible] [illegible] [illegible], [illegible] [illegible],
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] არ [illegible].
[illegible] [illegible] აწ [illegible] [illegible] [illegible],
და [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible].
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] და [illegible] [illegible],
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible],
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible],
[illegible] [illegible] [illegible] და [illegible],
[illegible] [illegible], [illegible] [illegible] [illegible],
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible],
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible],
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible],
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible],
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible],
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible],
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible],
და [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible],
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible],
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible],
და [illegible] [illegible] [illegible],
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible],
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible],
[illegible] [illegible], [illegible] [illegible] [illegible],
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible].

რედაქტორი: [illegible] [illegible].

ს. მ. უ. ს.
ცენტრალური სავაჭრო სამართველო
უნივერსალური მაღაზიები № 1 და 3

1) სომხის ბაზარი (ქარვასლა ყოფ. მანთაშევი) 3) სასახლის, 8 (ყოფ. ალიშანცის)

შემოდგომის სეზონისთვის

მიღებულია საქონელი მაღალი ხარისხით და გემოვნებით

მაუდის ქოვილი

შევიოტი ყველა ფერების დრაპი ვაჟების და ქალების პალტოებისთვის მაღის მატერიები ვაჟთა და ქალთა კოსტიუმ. კუპონები მამაკაცთა კოსტიუმ.

აბრეშუმი:

აბრეშუმების კრეპონი „დიუშესი" და სხვ.

ტრიკოტაჟი:

ჟაკეტები „ბაღლა" აბრეშუმის, საზმპირო ყველა ფერების „ „ მაუდის, „ „ შალის, ბავშვების და ქალების სვიტერები შალის, ქალთათვის, ბავშვების, ვაჟების ჩულქები აბრეშუმის, ფილდეკოსის-ყველა ზომის და ფერების-ქალთათვის და ბავშვებისთვის, წინდები მამაკაცისთვის, ფილდეკოსის ყველა ზომის.

დიდი არჩევანი:
ქალალდის ქსოვილები

ბატისტი ჩითი, რენო მუმაზეთი, ვრისბონი ფლანელი, მადეპოლამი, მოტლანკა სატინი,

შეკერილი საცვლები მამაკაცისთვის
ჭურჭელი

სამზარეულო, მინანქრით სასადილო ყოველგვარი მუშეულობა

გალანტერეა, პარფიუმერია (საზღვარგარეთის) შეკერილი ტანისამოსი:

მამაკაცების შალის კოსტიუმი ტყავის კოსტიუმების კომპლექტი პალტოები ქალების და მამაკაცების

შეკერილი ფეხსაცმელები ქალთათვის

მამაკაცისთვის **საკუთარი სახელოსნოში მიიღება შეკვეთა ყოველგვარ ფეხსაცმელზე**

მაღაზია № 2 ქარვასლ-სარაიტამაშევისა

კონიაკები და არაყი სარაჯევისა „არაგვი"

თუთუნი საბჭოთა ყველა ქარხნების,

პაპიროსები სოლიდნი, საბჭოთა, ეგვიპტური, დელიკატეს, სფრო, არისტოკრატიული და სხვ.

მიღებულია ახალი საბჭოთა პაპიროსები ფასები ხომიერია.

კოოპერაციის წევრებისთვის 10 პროც. დაკლებით.

ს. ს. ს. რ.
საქართველოს სახელმწიფო ღვინის-სპირტის და კონიაკს ტრესტი
ს. მ. უ. ს

თბილისი, სასახლის ქ. № 6. **ტელეფონი 16—62**

სახელმწიფო ტრესტი ჰყიდის განუსაზღვრელი რაოდენობით ყველა მსურველთათვის, თავის ცნობილ ქარხნების ფაბრიკატებს, რომლებიც მუშაობენ დიდის წარმატებით.

ქარხანა № 1 (ყოფილი დ. ზ. სარაჯიშვილი)
„ 2 („ ამხ. „არაგვი"
„ 3 („ დ. გ. კალანდაძე)
„ 4 („ სოლომონოვი კომპ.)
„ 5 („ პორტცერი აბასთუმანში)

პრეისკურანტი მოქმედი ა. წ. 1 სექტემბრიდან.

		ფასები გადახდილ აქციზით 1 ვედროზე	1 ბოთლზე
1. სპირტი გაწმენდილი 95—96°		2. 500. 000 მ.	
„ „	1 | 4	2. 800. 000 „	700. 000 მ.
„ „	1 | 20	3. 200. 000 „	160. 000 „
2. არაყი პირისა	1 | 20	1. 400. 000 „	70. 000 „
„ „	1 | 40	1. 600. 000 „	40. 000 „
3. კონიაკი ყოფ. სარაჯიშვილის ფირმისა O. C.	1 | 20	3. 300. 000 „	165. 000 „
„ „	1 | 40	3. 600. 000 „	90. 000 „
„ 4	1 | 20	2. 900. 000 „	145. 000 „
„ „	1 | 40	3. 200. 000 „	80. 000 „
„ 3	1 | 20	2. 700. 000 „	135. 000 „
„ „	1 | 40	3. 000. 000 „	75. 000 „
½ კონიაკი ყოფ. ამხ. „არაგვის" „ ფინშამპანი	1 | 20	3. 300. 000 „	165. 000 „
„ „	1 | 40	3. 600. 000 „	90. 000 „
„ 4 ვ.ს.	1 | 20	2. 800. 000 „	140. 000 „
„ „	1 | 40	3. 000. 000 „	75. 000 „
„ 3	1 | 20	2. 600. 000 „	130. 000 „
„ „	1 | 40	2. 800. 000 „	70. 000 „

პურმლისთვის და რძლავებისთვის იხდიან ცალკე.

ტრესტი იძლევა თავის ნაწარმოებთა მაღალ ღირსების გარანტიას. საქარხნო ეტიკეტების გარდა ნაწარმოებს ზედ აკერია განსაკუთრებული ქაღალდი სახელმწიფო ღერბით, ფალსიფიკატორებს სასტიკი სასჯელი ელოდებათ.

ს. ს. ს. რ.
კონტრაგენტო

ცენტროტრამოტა ს. მ. უ. .

აწარმოებს ოპერაციებს:

1. **გადატანა საქონლისა**, ქალაქში სადგურიდან და სადგურზე თავის საბარგო ავტომობილებით და ღროგებით.

2. **მიღება და გაგზავნა საქონლისა** საქართველოს, სომხეთის, აზერბაიჯანის რ. ს. ფ. ს. რ. რკინის გზაზე და საზღვარ გარეთ კომისიონერი პირობებზე.

3. **შენახვა ყოველგვარ საქონლისა** და ტვირთისა თავის საწყობებში, ქალაქის სხვა და სხვა ნაწილებში.

4. **მოლაპარაკების გამართვა რკინის გზის მართველობასთან** და სხვა დაწესებულებებთან საქონლის მიღების და გადაგზავნის შესახებ.

5. **ყოველგვარ დოკუმენტების მოწყობა** ამიერ—კავკასიის რკინის გზის სამმართველოში.

6. **ამიერ-კავკასიის რკ. გზ. და რ. ს. ფ. ს. რ. მთელ ხაზზედ ბარგის მიღება.**

7. საქონლის პატრონების თანხმობით, საკონტრაგენტო კისრულობს სადგურზე საქონლის გაყიდვას და აგრეთვე საკონტრაგენტოს საწყობებში საქონლის მიღების დროს მის საკომისიოდ გაყიდვას.

8. **მიღება დანიშნულ ადგილზე** გასაგზავნ საქონლისა ფრახტის გადახდით.

9. **დღე-ღამის განმავლობაში ვაგონების მიწოდება.**

10. **აგენტები არიან ნათლუხის საბარგო სადგურზე** და ამიერ-კავკასიის რკ. გზ. სამმართველოსთან არსებულ ცენტრალური სალიკვიდაციო საწყობში.

ტვირთის გადატან-გადმოტანა საბარგო ავტომობილებით და დროგებით—კოჯორი—მანგლისი—აბასთუმანი—ცხინვალი—სიღნაღი—კახეთი—კავკავი.

კონტრაგენტო პასუხს აგებს თუ ვინიცობაა დაიკარგა, დაზიანდა, გაფუჭდა ან მოიპარეს მიღებული საქონელი გადატანის დროს. კონტრაგენტო პასუხს აგებს საქონლის მიღების დროიდან დანიშნულებისამებრ ჩაბარებამდე. აგრეთვე პასუხს აგებს საქონლის შენახვისათვის და ვაგონების ზედმეტ დროს გაჩერებისათვის.

მისამართი: მოედანი, ბერძენთა პასაჟის შუა სართული № 5. ტელეფონის 10—5 კონტორა ღია არის 9—5 საათამდე.

საკონტრაგენტო „ცტემო" აუწყებს საზოგადოებას, რომ კლიენტებისათვის საქმის გასაადვილებლად თავისუფლების მოედანზე ახლო მომავალში იქნება მოწყობილი საკონტრაგენტოს განყოფილება.

საკონტრაგენტო „ცტემო".

ამიერ-კავკასიის რკინის გზათა სამმართველო

ამით აცხადებს, რომ „რკინის გზების საჯარო ვაჭრობით ტვირთის გაყიდვის წესის" მალით შაბათს 6 ოქტ. დილის 12 საათზედ, ოპერატიულ დროთი

სადგ. ჰიათურაში საბარგო ეზოში დაიწყობა საჯარო ვაჭრობით გაყიდვა გაუტანელ მარგანეცის მადნისა.

რომელიც იპოვება სადგ. ჰიათურაში №№ 16, 16ა, 27, 361, 347, 362, 422, 423, 424, 425 და 427, რომელიც გაუგზავნ კრისტოფორე გრიგორიადს. საჯარო ვაჭრობა იწარმოებს წერილობით და სიტყვიერად, იმ პირებს, რომელთაც სურთ შეიძინონ აღნიშნული მადანი, შეუძლიათ საჯარო ვაჭრობის დაწყებამდის მიმართონ ამის შესახებ დაწერილ განცხადებით სადგურის უფროსს, გასაყიდ ფასის ჩვენებით და შეტანებულ ჯამის არა ნაკლებ 50 პროც. დამატებით. გაყიდულიმარგანეცი სრული ფასის გადახდის მყიდველი ვალდებულია გაიტანოს არა უგვიანეს შვიდი დღისა.

სალიკვიდ. საქმიწარმოებათა გამგე: **ს. ტ. ვართანოვი.**

ს. ს. ს. რ. ფინანსთა სახალხო კომისარიატი

ფინანსთა სახალხო კომისარიატი ამით აცხადებს საყოველთაოდ, რომ 1922 წ. ოქტომბრის 1-ლი **რესპუბლიკის ხაზინებში, სახალხო ბანკში და მის განყოფილებებში**

შეწყდება გადაცვლა რ. ს. ფ. ს. რ. ფულის ნიშნების, რომელნიც გამოსულია 1922 წლამდე
სახელმწიფოებრივ, კოოპერატიულ, საზოგადოებრივ დაწესებულებებმა და კერძო პირებმა, რომელთაც სურს გადაცვალო რ. ს. ს. რ. ფულის ნიშნები **უნდა მიმართონ გადაცვლისათვის სახ. ბანკს ოქტომბრის 1-დე, მის განყოფილებებს და ტფილისის, ქუთაისის, და ბათომის ხაზინებს**, რომლებიც კანის ანგარიში გაწევით აწარმოებენ ფულის ნიშნების გამოცვლას ან მისცემენ სათანადო კვიტანციებს. კვიტანციების მიხედვით დაწესებულებებს მიეცემათ ფული ამავე დაწესებულებებში ფულის დგურიდების რაოდენობით.

ფინანსთა სახალხო კომისარი **ა. ხვანიძე**

ს. ს. ს. რ. ბანკის სავაჭრო განყოფილება
იწვევს მსურველებს ვინც აიღებს **მილიციის ტანსაცმლის საქმეს**

მოლაპარაკება სახალხო ბანკის სავაჭრო განყოფილებაში (დორის მელიქოვის ქუჩა) (3—1)

ნება დართ. სამხ. ცენზ. 3000. სამხედრო საზღვაო კომისარიატის სტამბა